

NAŠA SLOVA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom našu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Prijeposlana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglas od 8 redaka stoji 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; II u slučaju opatovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštarskom uplatnicom (asegnom postalo) ima, prozima i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravništvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje: »Baklančić«. Dopis se ne vrađaju ako se ne tiskaju. — **NAŠA SLOGA** — izlazi svakog četvrtka i 1 cilom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Najboljegovani listovi se ne primaju. — Prodajna s poštarinom stoji 6 tor., za seljake 2 tor. na godinu. Razmjerno fr. 250 na ra pol godinu. Izvan carovine više poštarina. Na malo 1 br. 5 novč.

Govor

dra. Vitezića držan u car. vieću dne 24. marča 1884.

Izprosi sam rič, da uzmogom učiniti nekoje primjetbe na molbenicu priposlanu ovoj visokoj kući te istu ujedno preporučiti. Radi se naime o molbenici mjesta Boli na otoku Cresu, kojom se traži, da bi se tamo sagradio maleni nasip, koji bi brodove koji tamo dolaze od olujah štiti. Ovdje postoje skoro isti odnošaji kano i kod mjesta stare Baške na otoku Krku, o čemu sam prije dvie godine sa ovoga mjesta govorio.

Ova dva mjesta jesu skoro od cijeloga svijeta odijeljena, neimaju putevali, neimaju lukah, gdje bi svoja brodove sahranili.

Što se tiče Beloga, živi u njemu marljiv narod, komu je glavni prihodi ono što mu zemlja proizvađa a osobito drva. Živi također od ribarstva, nu kad stupi ribar na kopno, mora i svoje ladjice na kopno povući jer se boji, da mu je oluja no razbije. Veće ladje ili trabakuli koji odvažaju drva, moraju se uteci na drugu obalu otoka Krka čim nastane malko nemirjenje more. Svakako je dakle neobhodno potrabiti, da se tamo spomenuto djelo poduzme. Troškovi nebi bili veliki te radi toga preporučam visokoj vladi što toplije navedenu molbenicu i ujedno onaj drugi predmet o kojem sam prije dvie godine govorio.

Ovom zgodom moram se osvrnuti na govor predgovornika, zastup-

nika g. barona Kubeke. Slažem se podpunoma u tomu sa g. zastupnikom gdje govori o potrebi oko promicanja pomorskih interesah u Austriji, o promijih koji bi se davali pomoćnim parobrodnom vojne mornarice, u obće sa svim onim, što je navoio na podlozi one brošure, koja nam bijaše prije nekoliko dana oglasna. S njim ujedno molim visoku vladu, da bi prodložila na to smjerujuću zakonsku osnovu visokoj kući i da se ona u tom pitanju sa ugarskom vladom sporazumi.

Što je pako kazao g. zastupnik na početku svoga govora, što je naime nam primorskim Slavonom predbacio, da se mi zanimamo jedino sa narodnim pitanjem, moram od nas odbiti. Gospodin zastupnik će se jošte sjećati, da sam ja, dok je on u istom predmetu izviestitelj bio, skoro svake godine o promicanju pomorskih interesah govorio. Ja mislim, da nam on nemože predbaciti, da nam ovi probiti na sreću ne leže.

U koliko je spomenuo narodno pitanje, moram reći g. zastupniku, da smo dužni i mi zauzeti se za svoju narodnost isto tako kao što se za svoju zauzimlju Nienci i ostali. Mi se jedino branimo od navalah koje se na nas čine. Dužnost mi je osobito odlučno odbiti one navale, koje je naperio zastupnik g. Ed. Suess proti mojemu govoru, izrečenom 14. t. m. u ovoj visokoj kući. One su putka potvaranja i..., nemogu da uporabim

pravi izraz jer se bojim, da me so pozove na red — nu g. zastupnik može si misliti što sam kano reći. (Samo izrecite! na lievici, veslost na desnici).

On kaže naime, da sam ja podvojio o vjernosti napram državi kod pojedinih narodnostih te da nisam smijio toga učiniti; nadalje kaže, da nije istina, da imade manje i više vjornih narodah, da noima stupnjevalah vjernosti napram državi. Pozivljom ovim g. zastupnika, da mi iz mogoga govora navoide mjesto odakle on opi svoj zaključak, a na taj zahtjev sam i tim prinuđen, što o tomu pišu sve talijanske novine Istro, dapače i talijanske novine kao što je »Panfulla«. Nije istina, da sam ja to rekao. Molim g. zastupnika, da mi citira ono mjesto mogoga govora na kojem temelji svoju tvrdnju. Ja zahtjevam, da mi to učini.

DOPISI.

Kastav, 8. travnja 1884.

Dr. Vitezić-medju nami. Jedva se razno glas, da vriedni naš zastupnik polazi južnom željeznicom na ukrasne blagodne kući, sakupl se kila njegovih štovaljah, da ga u Matuljih dočeka; dočeka i pozdravi štitilka naših pogaženih pravah. Bilo tu seljakah, obrtnikah, trgovacah, občinskih zastupnikah, činovnikah, učiteljah itd. Častnog svršenstva nebijaše, bila ho nedjelja Cvjetnica. Ej, »strlo« iz prnjavog Porčea, ne sanl »popovile«

Stuplj g. zastupnik sa vladu, pozdravi ga g. Fr. Dubrovčić od prilike ovako: »Veleučeni gospodine! Kao svakom zgodom tako i ovo zadnje doba pokazaste Vi, veleučeni gospodine, da Vam na sreću leži ne samo materijalno blagostanje ovoga

pučanstva, već i krasni njegov hrvatski jezik, kojeg sveta prava Vi i najskorijih danah hrabro i neustrašivo braniste. Ja Vam s togu, veleučeni gospodine, u ime obćine Kastavske i cijeloga pučanstva ovih krajevah najsrdačnije zahvaljujem!»

Trouni do sazah zahvali se g. zastupnik, iztaknu, da je vršio ih svoju dužnost, koju će i do posljednjeg daha svjestino vršiti.

Burni »živio!« i tutanj mužarah zaori na to.

Iza toga mu kratkim slovom izruči g. P. Munkl, glavah kastavski, krasno izradjenu diplomu počastnog građanina, na čem se naša dika Dinko srilačno zahvali.

Narod zakličie oduševljeno »živio!«, a mužari opet zagrije.

Umoljen g. M. Laginjom, prekinio g. zastupnik dalnje putovanje, te sa svrati na Volosko i Opalju, odkud dodje poslio podna opet na Matulje.

Taj se naroda opet sakupilo, a sada nezostuše nit gg. svećenici. Razgovaralo se, pjevalo, šutilo, kako je to već u hrvatskom krugu običaj.

Oko 7 sati ostavi nas g. zastupnik, te krene put Rieke pračen srdačnim životilici.

Iz Opatije.

Obodren tim, da ste moj zadnji dopis u celosti protihili u dičnoj »Slogi« evo me i opet g. Uredniče sa kratkim criticam iz ove hrvatske Nizze.

Dobra polovica zemljišta, što ga do sada družto južne željeznice ovdje dobavilo, pripadalo je crkvi sv. Jakova, ili da se bolje izrazim, arcidjakonatu ove crkve, s kojom je sružen naslov i čast opata. Abbatia realis s. Jacobi ad palum, pod tim imenom dolazi ovaj beneficij u svin spisih. Novost opata ove naše crkve nosi sada poznati hrvatski književnik Ivan Piamin kanonik i župnik sustolno crkve na Rieci, rodom iz Škribič kraj Opatije. Družto je pruzelo zemljište uz stanovitvu svetu, kojom bi se imala uzdržavati ova crkva, plénati dotični svećenik, koji je ponekle zamjenik naslovnika opata. Premija je već novi vlastnik pruzeo zemljište i proti

PODLISTAK.

Razgovor

medju Toninom i Markom kod Markovčanske lokve.

Tonin. Dobro jutro kume Marko! Bože moj što je to kume, volli su ti došli sami na lokvu a ti si toliko zaostao za njima?

Marko. E kume moj Tonin, ne biš možda nikad pogodilo što je tomu uzrok, a znaš i ti dobro sam, da moj običaj nikad nije bio, same vole pustiti da gredu na lokvu, da se s kakovima drugima voll nepobiju, ali žalibože ovo jutro kad sam prolazio izpred naše crkvice sv. Jelene, zagledao sam se u nju i počeo razmišljati, da na njoj se više nenahodi nikakovoga napisu, da je ono naša crkva svete Jelene.

Tonin. Kume dragi, nije se toliko čuditi tomu, jer i sam znaš, da svađirli se tako događaja kad je nesloga doma.

Marko. Ti istinu govoriš, ali ja mislim, da je tomu najviše kriv naš plovani.

Tonin. A za Boga koji te je da, kako možeš suditi, da je naš plovani tomu kriv.

Marko. A tako Tonin moj; znaš i ti dobro, da prije nego smo popravili našu staru crkvicu s. Jelene, da se je

na njoj nalazila izvan jedan napis koji se ni da laliko štiti od svakoga; govorilo se je, da je ta napis možda francuzki, zač da naši Delimarni u svo vrijeme što se je pametilo, da su u njoj bivali komeringli, a kako znači Delimarni predlime francuzko, tako lahko sporadi njihove časti, da je mogla biti u staro vrijeme učinjen i onaj napis francuzki; poslje što su onoga obalili, kako znaš i sam, naš plovani umio je postaviti hrvatskoga, radi kojega su mu se zagrozili svi naši »šiorci« iz Višnjana, jer da Markovčan ni zemljište hrvatsko, nego jedno talijansko, i sporad toga kako znaš i sam, onaj napis hrvatski su nam hitili doći a talijanskoga su postavili. Sad je pak došlo do toga, da još ntkoji naši Markovčani se ponose što su Hrvati, i sporad toga mislim, da su oni obalili onoga talijanskoga, koga su nam naši »šiorci« bili postavili. Tako sudeć, ne dajem ja nijednomu drugomu krivicu nego našem plovani, zač mu ni pripadalo na zemljištu i medju narodnost talijansku postavljati napiso hrvatske i s tim činiti buuu medju pukom.

Tonin. Dobro si pogodilo kume, sada vidim, da si puno razuman; molim te reci mi po tvojoj glavi što držiš, da smo mi Markovčani Hrvati ili Talijani?

Marko. Ja sudim brate moj, da smo Talijani a ne Hrvati.

Tonin. Biš li mi možda zadovoljio, te mi dokazano na koji način smo mi Talijani a ne Hrvati.

Marko. Lahko kume dragi; vidiš i sam, da izvan nikojih, smo skoro počeli svi nositi šešire na glavi kako i naši »šiorci« u Višnjanu, a ne više kiobuke kako i šćavi, Hrvati; isto tako jaketičine i gaće od kupovnog sukna iz butige kako i naši šiori Talijani; zato mislim kad njim nalikujemo u nošnjah, da smo sve jedan rod.

Tonin. Sada vidim, da ti si morš čuda svita objati sve od Gradul do Batičana kad mi tako mudro razlažeš; kako te čujem, nedaj Bože, da biš bio kada u kakovomu velikomu mistu i da biš bio vidio kako komedijasi obuču šimiju u kakovom crljenju kotulu, ti biš valje reka, da ono ni već šimija nego diete i tako Boga ni krstaš sada sve nas Markovčane.

Marko. Dakle kada ti tako pravo nije, kako biš ti drugčije sudia.

Tonin. Kada želiš čuti evo me, da ti sve pobijem što si dosad ovdje reka; samo jednu istinu si rekao ali ovi si reka iz neznanstva kako i sve ostale krivo, t. j. kad si reka, da mi i šiori iz Višnjana smo sve jedan rod i sve jedna narodnost.

Marko. Molim te kad si počeo tako govoriti razloži mi dakle tu stvar, kako ti sudiš.

Tonin. Kada želiš čuti, hoću dobre volje. Da je naše selo Markovac talijansko, nebi ga isti Talijanaši nazivali Markovac nego bi ga zvali Marketi a toga se još ni čulo; ono predlime našega suseda »Delimarni« što si kazao, da ga drže, da je francuzke ali nalik talijanskomu, ono t je predlime hrvatsko, odkuda se najveći dio naših predlimevalah ovamo nazelio, zač predlime »Delimarni« znači u talijanskomu jeziku: *erai diligenti*, a ostali Markovčani, da smo Talijani, Brnobiči bi se bili zvali *Coronati*. Pulln., *Polini* jer se pripoveda, da nose svoje predlime što su jednok došli ovamo iz Pule, a nasuprot, da bi bili Talijani, bili

dakle složni i radni, koracajmo muškimi i s miellm korakom proti svomu zatorniku. Za mili rođ, nek nam bude sladka svaka žrtva.

POGLED PO SVIETU.

U Trstu 16. aprila 1884.

Kraljević Rudolf i kraljevina Stefanija odputovali su dne 15. t. m. iz Beča za iztok. U njihovoj pratnji nalazi se više odličnih osobah, jednog i drugog spola. Ovo putovanje neće ostati bez političkoga znamenovanja premda se uvjerava, da neće biti na dvorovih u Beogradu, Bukarestu i Carigradu ni govora o politici. U Carigradu čine se volike priprave, da se austrijske goste dostojno dočeka i i ugodan njim boravak pribavi.

Prepir koji je bio nastao medju doljno-austrijskim namjestništvom i ugarskom vladom radi zabrane uvoza blaga u Austriju, riešen je po želji ugarske vlade. Taj volovski rat prestao je tim, što je austrijska vlada opozvala naredbu namjestništva, kojom se odredjivalo, da se blago dolazeće u Beč sa Požunskoga marnvinskoga trga, podvrgava policijsko-zivinarskomu pregledavanju. Madjari pokazali su i ovom zgodom, da znadu potlačiti svo stranačko težnju čim zagrozi zemlji kakova materijalna ili moralna pogibolj. Svo stranko, sva zemlja brani jednoglasno ono što drži svojim pravom i svojim interesom. Tako rade Madjari, a njihovi prijatelji Niemci lievičari u Austriji upotriebe svaku zgodu kao oružje makar i proti vlastitim interesom, makar na korist protivnika, samo ako se tim zadaju vladi noprilike. Njihovi listovi ne biraju sredstva, samo ako ista mogu vladi ili njezinoj stranci naškoditi.

Nekuo česko novino javljaju, da će grof Coronini i drugovi nu podnieti u carevinskom vieću prodlog, da se rovidiraju svi zakoni, tičući se uporabe jezika u pojedinih zemljah, zastupanih u car. vieću. Svrha tomu predlogu jest, da se točno označe svo ustanove, koje valjaju za narodnu jeziku u državi, jednim državnim zakonom. U odbor, koji bi imao pregledati sve postojeće ustanove, imali bi doći zastupnici svih narodnostih bez razlike na voličinu i broj pučanstva pojedinih pokrajinah.

U Ugarskoj su sada na dnovnom redu zemaljski izbori. Osim Madjara iztihu se jur sada najvećma Rumunji i Srbi. Ovi posljednji držali su konferenciju, da se dogovore, kako će se vladati kod predstojećih izborah. Uspjehom te konferencije, reč bi, da su zadovoljni Madjari. Oni će baciti Srbom po koju mrvicu, da jih uzmognu kasnije upotriebiti proti ostalim narodnostim, osobito proti Hrvatima. Oni će prividno zadovoljiti Srbom pa kad jih nebudu više trebali, ostaviti će jih na ciedilu kao što se dogodilo toliko putah hrvatskim zastupnikom na ugarskom saboru.

Englezko liberalno novino hvale se sa uspjehom, kojeg je postigla vlada u zastupničkoj kući pri glasovanju izborne reforme. Ovom se reformom povećava broj biračah za dva milijuna, a i samoj Irskoj daju se nekoje koncesije.

Iz Carigrada javljaju, da je sultan ponudio crnogorskomu knezu Nikoli na dar palaču na Bosporu. Knez Nikola da se liepo zahvalio na tom daru i odbio ga, jer da palače nebi mogao rabiti.

Iz Petrograda dolazi viest, da kani ruski car sa caricom tekom ove godine putovati po svom carstvu. Ministar Tolstoj će sprovdajati svoga vladara.

Francuzkim republikancem zadaje

sva to većma brigo komešanje grofa Pariškoga, koji bi se rado dočepao francuske krune. Govori se, da će vlada predložiti zastupničkoj kući zakon, po kojem bi se izagnale iz Francuske sve obitelji, koje su vladale u Francuskoj.

U Bugarskoj očekuju kneževsku naredbu, kojom će se još tekom ovog mjeseca raspisati izbori za narodnu skupštinu. Nezna se, hoće li se skupština sastati odmah iza izborah ili nođje kasnije. Ministar predsjednik g. Zankov radi k tomu, da se skupština čim prije sazove.

Franina i Jurina.

Fr. Ča delevaš Juro, da to ni videt?
Jur. Brajde režem. Biš mi morda da dnl al povodal?
Fr. Povodal ću ti nođ, ma neka ostane mej naml. Va Kafanara ti jo šaronjak; tomu je ohečal Krnjol kaput srebrnima latuni (ako mu stori neku službu). Šaronjak je sol Krnjolu na vrgnu u Krnjol mesto kaputa, iz krnjelske zahvalnosti, proda lipo šaronjakov dug drugomu Krnjolu.
Jur. Ča jadan nezna, da je va takovih 150 noči-steh i torba čavil?
Fr. Zna sada zna, ma je prekasno!
Jur. Pak ča je učina ta drugi Krnjol a dugom šaronjaka?
Fr. Lipo mu je stavil pod bubanj kudu sa svim imanjom. Siromah šarenjak, videt se na cesti, uteče se k poredkoj banke. Tu mu ohečaju pomoć. Al neđisti no spava. Kad su bili va Kafanara izbori, poplašilo se porečka svojta, da šaronjak za našu listu dela, sa ga škreditall i lipo je dohll, likvu.
Jur. Jo l' pak istina, da je bla proti Krnjolom?
Fr. Hita je strota sedit na dvih kantridah. On je prvo izdā benevrekno pak sti se hojall, da izda i veladu.
Jur. Dobro stoji ankemu tukoytumu, nek se u nesredi pameti naučo.
Fr. Alora kanna, kanna, kanna!
Jur. Ča ti je zmoda, da kraknoš kako l' kojn?
Fr. Ni mi zmoda no, nego išdem kanna kanna je pofalila va Gologorico na šaronjakekem plesu.
Jur. Ti va kanoi?
Fr. Ma upravo ja. Kupil san ju za 6 florini o puste; pozvali su me na ples a ja lepo moral doma bez kani, va posujenoju šaronjakoju onje.
Jur. Ter valjda nejeđu tamo kani?
Fr. Al jedu al nejeđu, ju san lepo bez nje. Ma oduvaj ga Bog i sv. Florijan, ako ga ja doznam ki ju užta, će mu prestet.
Jur. Bl reč, da nisi bil pul ljudi od žesta?
Fr. Aj su, su ljudi od žesta, ma žesta ni maju.
Jur. Huje ti budt smrade, ćeš se navadit poč va družtvo šaronjako.
Fr. Ala me neće više vidat ne, kako ni ja svoje kani.

Fr. Odkuda ako Bog da?
Jur. S onega sela bilzu Pazlna; od onega prezentanta h kemu hode rada gospođa, da se naloču.
Fr. Ča imaš i ti posla šaronjaki kakov je on prem se nezna talijanski ni zku-menut?
Jur. Hođll sam ga pitat ako ga od klimanja glava boji kada je va sedute.
Fr. Pak?
Jur. Rekal je, da njim mora na sve klimat zaš da ne razume ča ga pitaju. Ma da nlsu slaba gospođa ne, zaš da mu daju za to klimanje sakti put 2 florin-četa?
Fr. Tuga ga popala ča nezna, da tim kopa jamu sehe i svem nam skupa.
Jur. Ni mane za njega, neka ga sotona pobere, ma će pomoć da i nas do kože suču.
Fr. Mučl, te se benj nađi ljudi opametit, kada budu goll i bost, žejni i lačni, a gospođa će njim se izpod brka smijat.

Različite viesti.

Pročastni g. Andrija Šterk. kanonik u Trstu, koji boluje već preko mjesec danah i za kolega nas pitaju njegovi prijatelji i štovatelji, nalazi se izvan svake pogibolji. Na dan uskra prdigao se iz postelje. Upala podrebnice (pleuritisa) prestala je posvema, a njegov liečnik g. dr. M. nas uvjerava, da će g. kanonik do malo dana moći odstaviti sobu, te krepitil se na svježem proletnom zraku. Toliko na utjehu svim prijateljem g. kanonika.

Imenovanja. Ministar pravduja imenovao je kotarskim pristavi prisluš-nike g. Eugena Martinoloha za Krk i g. Ivana Marcolinića za Buje.

Delavsko podporno družtvo u Trstu pozivlje na koncert, kojega privreduje dne 20. aprila t. g. pjevački odio Istoga družtva u gornjoj dvorani zelenoga brbaa (Monte verde). Medju programom predati će se zaslužnomu predsjedniku g. V. Dolencu spomen-medalja od članovah družtva. Iza koncerta sledit će ples u glavnoj dvorani, a u pokrajnih sobah zabava uz pjevanje. Ulaznina je za mužkarca 30 nvt., za gospođu 20 nvt. Čisti dohodak namijenjen je zakladni pjevačkoga zbora.

Raspisano mjesto. Kod c. kr. finančalnoga prokuratora u Trstu raspisano je mjesto konceptala sa plaćom X. razreda. Molbenice sa dođnim svjedočbami, medju timi stipiomom doktora prava h i svjedoč-bom o poznavanju zemaljskih jezika h, imadu se u teklu od četiri čedna na predjedništvo c. kr. finančalnogaravnateljstva u Trstu odposlati.

Okruznica. Magistral trščanski pripeslao nam je sledetu okruznicu: „Doznajemo iz službena izvora, da se neće započeti gradnjom željezničke pruge *Marstar-Asatković* tako brzo, kako se je to mišlalo. Na ovo se upozorjaju oni radnici, koji su kanili tamo na djelo, da se neza-klato i da ne izdaju uzulud putnih trošk-lovah.

Opet petarda u Trstu. Dne 6. t. m. u večer razprnu se petarda u ulici Coroneo. Zločinu je utekao. Istoga dana bijaše izpaljen jedan lituc u pri-jezmu sobu kadetskoga žkole. Ranjen ulje nitko, a to je dosti.

Novo vrst agitacije. Doznajemo iz Porečine, da je pozvano k sebi tumašnji obđinski glavar nekoje uplvinje naše mu-žave, da jih nikori ili po svoju podučit. Nedavno dobi pozvitiou jedan naš prijatelj nedaleko Poreča. Došav pred gosp. glavara, reče mu ovaj, da je odličan, što sije mržnju proti Talijanom i što kriti-zišu obđinski upravu. Naš čovjek odgo-vori g. glavaru, da on nevidi drugo nego ono što vidi i čuje od Talijanah, koji nam daju liep primjer, kako vulja sve do-pušćeno prizvuzet za dobro svoje stranke, a glole uprave obđinske reče, da imade razloga tužiti se na listu, jer da ova na-zastupa dostoino interese njegovog mjesta. G. glavar vltet, da ima pred sobom čov-ječino odrešilo, kumu je naš sve pravica i koji se neplahi srbeše talijansko gospođe, odpušt ga s opomenom, da više tako ne radi; nu g. glavar no dobi povoljna obe-đanja, dapače prijatelj naš reče mu u brk, da nije se nikad tužio ni ogovarao bez razloga, a bude li ga imno i u buduće, da će govoriti opet. Sveitako dobra lekecija, prem ju je izrekla osoba odjevena u do-maćno islarsko sukno. Čemu nekomu stra-šiti? Ako je kriv, pozovi ga pred sud, a ako je san kriv neka štiti i nek se po-boljša.

Sretna majka. Doznajemo iz Kastavčine, da je neka žena kod »Carah« u županiji Spinčić porodila trojke. Majka i djeca kažu, da su zdravo.

IV. hrvatski vinski majak obhećavati će se ove godine 24., 25. i 26. aprila u sgradi hrvatsko-slavonskoga gos-podarskoga družtva u Zagrebu. Katalog (popis) izloženih na prodaju vinah dohiv-ju se bađava i franko kod upravljaju-ćega odbora hrvatsko-slavonskoga gos-podarskoga družtva u Zagrebu.

NEUKU NAUKA.

Stroga kazna. Često se čuje, kako ovaj ili onaj nitko iz osvete ili iz lahkoumno-sti posjeđe ovo ili ono mlado stablo, većinom kakovu voćku ili vinovu lozu. Osobito medju »dobrim« susjed bilva često takovih ljudih osvetah. Kad se nemože jedan drugomu nikako drugače osvetiti, tad pre-ostaju osveta na stablju ili na trsju. Tu-kovlma zločincem je tama noć najprikladnija za njihovo grado djelo.

Da pokazamo, kako su se u stara vre-mena slični zločinci kaznili, navadjamo ovo nekoliko primjerah: God. 1292. izdao je slobodni grad Aušpurg zakon koji kaže: »Komu bude dokazano, da je unišilo zdravo, plodonosno stablo na neđiju škodu, tomu ima biti ruka odsejana«.

Car Ćarlo IV. izdao je na obranu vl- nogradah sličan zakon t. j., da se odseče

desna ruka onomu, koji li treje posjekao ili porezao.

Ovo su doduše stroga sredstva, koje je danas nemoguće provadjati, nu oblasti li ipak morale svom strogošću kazniti svakoga, komu bi se dokazalo, da je po-činio kakav hotimični kvar na stablju ili na trsju.

Da ti umakša sočivo kod varenja. Po-znato je, da se sočiva, kao što je grab, pasulj, bob, leća itd. nekuha rado u svak-koj vodi. Obično dodavaju gospodiarice malo sode vodi u kojoj kuhaju navedena sočiva. Nu sodom dobiva hrana neugodan ukus. U jednom gospodarskom listu pre-porodu se mjesto sode, cukar (šlador). U vodi u kojoj kuhaš sočiva, baci komadić cukara. Sočivo dobiti će tim tečan i ugo-dan ukus a k tomu skuba se mnogo prije- nego li sa sodom ili čim drugim.

Pomorske viesti.

Kretanje austro-ugarskih brodovah u tu-zomstvu i inozemstvu.

Dojdrili u :

Trst 8. aprila. Potka, Buh iz Drača. Iskra, Kanonarović iz Santorina. Mirino, Ženković iz Novoporta. B. Matičeta C. Ivančić iz Mlje-Intkan. H. Bolivar, Kozulčić iz New-Orleans. Marietta B. Stoličić iz Sjadu. — Rieka 6. aprila. Srebrny, Jolčić iz Letina. — 9. Betti, Jolčić iz Santorina. — Kraljevica 4. aprila. Kraljevica, Gudac iz Ruko. — St. Pierre 13. sobranj Ponod. Katarinić iz Marsilje. — Leča 4. aprila. Thbor. Rindčić iz Ruko. — Zante 25. marča. Empiro. Nikolić iz Tripola. — Marsilje 5. aprila. Naova Fama, Lucchetti iz Salonika. Glavanić D. Buić iz Trata. — Genova 5. aprila. Sansou. Cappelini iz New-Orleansa. 6. Maria D. Nego-voletić iz Fort-de-France. — Cagliari 4. marča. Štilloone, Vrančić iz Aleksandrije. — Barcelona 3. aprila. Adria, Puscocletti iz Ruko. Orion, Štuparić iz Savannah. — Porto-Buapdoe 1. Kostrena, Pezoli iz Ruko. — Azezi 21. marča. Columbus, Meingehit iz Capo-Carubriava. — Carigrad 21. marča. Anallia D. Sutić iz Sevastopula. — Caxis 5. aprila. Kalodjev, Korčić iz Marsilje. — Wilmington 23. marča. Luda. Erkelon iz Savannah. — N-Jork 26. marča. Ardit, Milić iz Letina. — Bronsvickaven 5. aprila. Hrabren, Štuk iz Pensakole. — Queenstown 7. aprila. Tami, Tomasić iz Ceriga. — Port-Elizabeth 21. marča. Miriam, Ivančić iz Cape-Towna. — Schiedl 7. aprila. Maria-Andrija, Šopić iz Hamburga.

Objedriti u :

Rieka 4. aprila. Kraljevica, Gudac za Kraljevicu. M. Premuda, Premuda za Agir. S. Štefanje, Randić za Ronen. — Trsta 8. aprila. Gregorini, Antončić za Pireo. H. Jokai, Kat-ničić za Letih. Alfa, Nikolić za Volo. Costantio, Malavolčić za Cagliari. — Korčule 1. aprila. Pedro-Figll, Štuk za Carigrad. — Zonta 27. marča. Empiro, Nikolić za Castellumare. — Cagliari 1. aprila. Aquilone, Štuparić za Halmore. S. Glava, Ramondi za New-York. — Haere 4. aprila. Nimrod, Jerolimčić za Valpa-risio. — Carigrad 31. marča. Anallia D. Sutić za Bajona. 3. aprila. Matova, Katarinić za Odessa. — Volo 23. marča. Ergo, Jukrošić za Trapani. 27. Gustinija, Valentin iz Orfana. 28. Dorka, Molokvić iz Orfana. — Genove 8. aprila. Anđeo, Mever za Marsilju. — Hamburga 4. aprila. Maria Andrija, Šepić za Cusle. — An-terpoola 7. aprila. Rebus, Ivančić za Mobile. — Bronsvickaven 6. aprila. Hrabren, Štuk za Dorchester. — Plymouth 8. aprila. Milan, Vučković za Shanghai. — Celta 8. aprila. Pe-pim, Rindčić za Cagliari. S. Eise, Gerba za Ruko. — Cardiff 9. aprila. Conlo Goe Szar-pary, Dubrovčić za Pul. Ruchelo, Gršković za Ruko. — Swansea 9. aprila. Esemplio, Petrina za Capa-Towna. — Penartha 8. aprila. Aliberto, Craguez za B. Ayrea. — Bahia-Blanca 27. feb. Caterina D., Poščić za Drenu. — Bordeaux 4. aprila. Lea, Krellić za Cardiff.

Listina uredništva

Platiša predbrojku za celiu tek godinu:
G. M. S. Sv. Juraj. J. M. Matulje. D. M. Čajnika. L. S. Rieka. M. F. Jelšane. M. S. Dajok. J. F. Permani. B. B. Fran-čić. M. Z. Bašić. J. Č. Lokve.

Platiša predplatu za pol tekuće godine:
J. J. Vošče. Fr. Z. Poljane. J. B. Labin. Bralno družtvo. Prosek. J. K. S. Lovreč. Lička Vila, Gospić. J. G. Šterk. F. J. Zagreb. L. P. Kukujević. M. M. K. Šćerpa. F. Š. Zadar. J. V. Juršići (za dva kmeta i prvu četvrt za sebe). A. K. Trst. J. B. Pul. O. S. A. Karlobag. Čitaonica Sanj. Čitaoničko družtvo, Oslek. Čitaonica Delaice. Čitaonica Križevac. M. P. Delinac. M. V. Rakovica. J. R. Šišan. Čitaonica Jaska. Čitaonica Vrbljak za 12 brojeva. V. G. Lovran. Čitaonica Kraljevica. (Dalje sledi).

Lutrijski brojevi

Table with columns for dates (12 April, 16 April) and numbers for various locations (Tst, Linc, Buda, Prag, Hermanstadt, Lavov, Innsbruck).

TRGOVAČKE VIESTI.

Kava slabije uzdržane ciena. Rio od f. 60-75; bolja f. 76-96. Laguirra f. 70-80. Portorico f. 94-115. Moka f. 107-118. Cukar prve Marke gotova roba od f. 26.50-29. Ulje obično za jelo f. 44. Dalmatinsko f. 48-49. Talijansko fino f. 70-83 po kakovosti. Riža talj. f. 15-22. Englezka f. 11-18.50. Bakalar f. 24. Petrolj čvrsto držan po 10.25 u bari-lah; f. 12. u sandučlu. Mast svinjeća prava po f. 65. Englezka f. 61. Slanina slabo tražena po f. 61. Mast f. 70-95. Laj f. 44.50. Narandž i limoni od f. 2-4. Manduk. Koziji f. 5-6.50. Lješnjaci f. 35. Grožđe Sult. f. 10-23. Smokve f. 18-16. Grašak f. 10-13. Pa-suly f. 11-15. Leća f. 13-20. Vuna bosanska f. 105-115. Istraska f. 110. slabo tražena. Keže strojena f. 140-180. Volonska aurova f. 46-53. Janjeđe 100 kom. f. 75-115. Zeđe f. 24-35. Ljes žltov traženo, a clopo uzdržano. Sieno f. 1.20-1.60. Sijec bosanski i hrvatski f. 24-26. Pšenica f. 1.35-1.91. Kukuruz vlaški f. 7. 20 do 7.30. Banatski f. 8-35. Hrvatski f. 7.75. Raž f. 7-12. Zob mješavir-ska f. 7. Hrvatska f. 7.50 u Arbi-naška f. 6.25-7. Tržanska borska: dne 17. aprila 1884. Austr. drž. papiri f. 79.90 isti u srebru f. 80.80; isti u zlatu f. 101. -5%. austr. renta for. 95. - Dionice narodne banke f. 848. - Kred-it f. 324. - Lloyd f. 620. London 10. lira Sterlina f. 121.38; Na-poleoni f. 9.61; c. k. ceklini f. 5.62; držav. marke for. 59.30. - Francuske for. 48.20

OGLASI.

Nepogrješivo!

Svaki dobija iznos matrog kod koga bi moglo sigurno djelovati ROBORANTIUM (za otvora za bradavu) bezuspješno ostao. Isto tako sigurno djeluje protiv stvarasti, uzrokuje kose, peruti i osjećanja. Uspjeh viš-putnim trenj-m zajednem. Originalne boce po 1. for. 30 nč. i boca za probu po 1 for. 1.50. J. Grolsch u Brnu. Roborantium opetavno upotrebljen poljuzne takodjer dobar uspjeh protiv stadoi i gljivoljci. Glavni depot za Primorje u Trstu: Petar Sluovčić, farmacin ul. Marine, Via Sanita broj 13. - U Rovinju: G. Tromba, ličkarnik. Zadar: N. Androvič, apot. - Spiljet: N. Aljinović, Gorica: C. Cristofaletti, apot. Rieka: C. Silhavy, ličkar. Pul: A. Rodin. Sarajevo: Ed. Pleych, apotekar k. caru austrijskomu. - Novi Sad: G. Plinšćin, apot. Zagreb: C. Aradik, apot. E. Tamo se može takodjer dobiti Eau de Hebe, izloženo sred-stvo ljepote, koja uzdržuje svježost i bi-eloću puti. Ciena 85 novčica. - Bon-quet du Serai de Grolsch, vojv. za rube-ice i elegantni sviet. Ovo je bisar svih sviet. Radi varovanja ljepu spravo, služi i kao dar za Božić i imendan. Cio-na for. 1.50

Prodaja drva.

Podpisani šumski ured prodeje putem javne dražbe u subotu 3. maja t. g. prije podne 11 sati u gostioni g. p. Marčelje u Klani 1900 šest. metarah jelovog liesa u lozom od 100 do 150 šest. metarah. Prodajni uvjeti i izkazi lozab mogu se kod podpisnog šumskog urada isto kao i kod kneževske šu-marije u Klani vidjeti.

Pojedine loze budu se na zahtjev kupca od kneževskog šumskog za-štitnog osoblja u šumi pokazale. Lokve, 11. travnja 1884.

Kneza Thurn i Taxisa šumski ured Brod-Grobnik. Haffner v. r.

Brza i sigurna pomoć za bolesti želuca i njezine posljedice.

Obrana zdravlja ovisl gotovo o sačuvanju i posyženju pro-bane, jer ova je glavna podloga zdravlju, te koji čestotom talj glavnica dobrostanju. Najbolji domaći lijek za urediti probavu, primjerenom mješanoj krvi i odstraniti nezdruve čestice krvi jest već odavno poznati i objubljeni dr. ROSA životni balzam.

Priraden je od najboljih, tiečniški naj-hrtepljih zelenih; izkazo se osobito kano sigurnu pomoć kod nezdruve probare, kod odigravanja, nadimanja, bijucanja, kod bo-lestih u želju i želuca, želučanom kruh, prepunjenom želuca, kod navale krvi, ne-zgodnih, ženskih bolesti, kod bolesti u žre-žih, hupkonidrije i melanholije žuclid alaba probave; on oživljuje svu djelatnost pro-bave, čisti krv te dobiva bolešnu želučinova-stu i zdravlje. Valud od izvratne vinsti-tosti, postao je sigurno i ljudski domaći lijek a radi toga svuda je poznat.

I staklenica 50 nč. dve staklenice 1 for. Na tlucaid povolnih pisanah, lahko svaki prolika. Salje se na frankovana pitma ne svo strane uz pomoć iznosa. Gospodin Praguet! Molim Vas, da mi pošaljete poštom 10 staklenica dra. Rose životnoga balzama. Ovom zgodom Vam javljim, da je taj lijek iz-stan. Jer pošto ga rabim svo 3 mjesec, nudu-tin likuvo bolati u želuca, koji mi je bilo 10 godinah isti lijek zdravio je i moju su-prugku, koja je bolovala preko 10 god. na jetrih, a sada uzdržava i moju djecu u zdravlju i čuva ju osobito od zimulca, koji ju ovdje tako česta. Primite gospodinu ovo u znak mojeg visokog štovanja, kojim se biježim Kozimir Masaleki naučnik Poljevačkog podučica u Atekelnu u Srbiji.

OPOMENA!

Da se izbjegne nemilih zgodam, pro-sim sve p. n. gg. naručnika, noka zahtje-vaju izrično dr. Rosa-a životni balzam iz ličkarne B. Praguet-a u Pragu, jer sam opazio, da su dobili naručnici od više strana neuspješni smjelo ako su tražili jed-nostavno: životni balzam a ne izrično: dra ROSA životni balzam.

Pravi dr. Rose-a životni balzam

dobiva se samo u glavnom skladištu B. Praguet-a, ličkarne »Kernau u orlu» u Pragu, ugao »Spornarsgasse Br. 205-3. U Trstu u P. Premilih, G. Foraboseh, Jak. Serravallo, Ed. v. Luffenburg i Ant. Suttling, ličkarini. U Zadru Androvič N.: Rieka: J. Pro-dan; Dubrovnik: I. Akolčić; U Hrvatskoj i Slavoniji stadoće ličkarne: Zagreb: Aradin C.; H. Jasković (goruji grad); A. E. Milosrdnu braća; M. L. Finkih; Pr. Perket. Stara Gradiska St. pl. Vurčić; Belovar: Mikoičić Ozšek J. G. pl. Dienes Brod n. S. N. B. Kuković. Gospić V. Vouk. Jaska Ed. p. Tomaš. Ivanč. Ed. Tollovič. Karlovec G. Plinšćin i Ed. pl. Sluovčić. Križevci I. Brotsky. Kutina S. Duhorsky. Nova Gradiska D. Diones. Otocac V. Častek Opatin Jos. Finkih. Petarogradin Dood. Erben. Pregradin B. Bilinskiy. Sušak J. Wertheimstein. Valpovo Al. Deszattily Finkovci Fr. Herzog. Vukovar. Fel. Kir chbaum. Varaždin A. Kusy. Zupanje ul. chubar A. Sve ličkarne i veće trgovine sa mate-rijalnom robom u Austro-Ugarskoj, imadu skladišta toga životnoga balzama. Tamo se takodjer dobije: Praško domaće mazilo proti otku, ranam i svakovakoj upali.

Ako se ženam prsa upale, ili otradni, i kod svukog oteka, kod crva u prsu i za-kočnici, kod izvinihu, kod morske (mriva) kosti, kod reumatiznog otaka, kroničnu upalu u koljenih, ruknih i ledjih; ako si tko nogu izvino, proti kurjenj otu i potu nogu, kod ranjenih ruku, proti lišajem, proti tuku-sim ranam, otvorenim nogam, proti raku i upali kože, netnu boljega mazila nego li je ovo. Zatvoren otek brzo se izliče; svadaj koji je oteka leče, izrično ora mazilo brzo i rano izliče. Ovo mazilo je radi toga tako dobro, što odmah pemože i rana se prije ne zacieti, dok nije sar gnoj iz nje izružen. Zaprieči takodjer rast divljega mesa i čuva od upule. Takodjer ublaži bolesti. Otvo-rano i tekuce rano moraju se mlijecom vo-dom izprati, zatim sa na nje ovo mazilo pripleti. Skatulice se dobivaju po 25 i 35 nč. Balzam za uho Po mnogih pokusih pokazao se ovaj balzam kano najbolje sredstvo; on odstrani najučuost te se po njem zadobije opet jur izgubljeni sluh 1. staklenica 1 for. a. v.

Objava.

Podpisani časti se obznanihi, da je ovihsten prodavati od prvoga sriemskog dion. vlnarskog družva u lioku glasovito sriemsko vino u hačvah i buhljah; kao i na svih svietiskih izložbah odlikovanu sij-vovlju i Cognak. - Istodobno razpčava na veliko i malo izvrstan, sa zlatnom kolaj-nom na trčanskoj izložbi nagra-djen sir (kruglje 1 1/2 kilo) od g. grofa Jos. Draškovića u Bisagu. Izvršavajuć naručbe po najnižih cienah.

G. Vučković, u Trstu.

Pronadjeno!!

Neumornom iztraživanju dr. pl. Bondena posrećilo se kovačno pronadi

mastilo za vlase

od koga se može kazati punim pravom, da posve odgovara svojoj svrsi. U najkraće vrijeme pomozli i okrepi te mastilo vlasu i brudu i zapriećuje izpadanje kliši. Izumitelj jamči za siguran uspjeh. Ciena po staklonu for. 2. - Pravo nepotvorjeno može se dobiti jedino u ličkarin C. Zanetti u Trstu via Nuova br. 27.

Cvjet proti trzanju,

po dr. Malléu. je odlično najbolji lijek protiv kostolohi i reumatizma, tr-zanju i no udah, bolesti u križu i želci, otelki, utvrd-nulim udom itd. i ako se enbi i kratko vrijeme pre-stanu posvena trzanje, što dokazuje množina zahval-nitah. Truži se samo serjet (Ohran. znanak) proti trzanju po dr. Malléu uz prilozeno crtanje; 1. staklenica 50 nč.

Zahvala.

Gospodinu J. pl. Trnkoczyju, ličkaru u Ljubljani.

Moja je majka od kostolohje na nogi alina trpila i razno domće likove bezu-mišno rabila. Pošto se je nako bolost što danje svo većma pogorčavala a ona nije kroz više danah više na nogu stala moćta, sjelam me na Vaš dr. Malléa kostolohji lič-ka za 50 novč. te si ga odmah naručim. I u istnu imao je čudoviti uspjeh da se je moju majku sto ga je kratko vrijeme upotreblj-avala posve težkih bolih oslobodila. Punim osvjedočenjem priznajem čekte dr. Malléa-v kostolohji oviet kano izvrstan lijek te ga svakomu bolostniku u silnoj bolesti pre-porućam. Vašoj blagorodnosti izričnem pako nejerdačnju hvalu; svim štovanjem. Franjo Jug, posljednik u Šumari kod Colja.

Planinski bilinski sirop kranški. Izvratn proti kašlju, hripavici, vratobolji, prsnoj i plućnoj bolesti; 1 staklenica 50 nč. Koristitij nego li svi u trgovini se nalazoi siropi.

Krv čisteće kruglice c. kr. povli, nobi smjele u nijednom gospodarstvu njan-jeat; one su već lian puta pomogle kad je čovjek zatvoren, kod glavobolje, kod su utvrdnula udu, pokvaren želuca, kod jetri-nih i bubražnih bolestih; u škutnih 1 for. 5 novč., jedan zamotak sa 6 štakulih 1 for. 5 novč., Ružičalje sa samo jedum zamotak

Gori navedene specijalitete, koje su mnogoljudnim izkustvom kano osobito uspješno pripoznate, imade oviet čiste u zalogi i razpošlja otimah pošlarskim pou-zedom

ličkarina Jul. pl. Trnkoczy-a pri samorogu u Ljubljani. Mestni trg. br. 4.

3000 ostanakah sagovah (10-12 metarah) šalje uz pouzeće komad po 3 for. 80 nč. L. Storch, tvorničar u Brnu. Tvar, koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

Bogato skladište

željeza svake vrsti, dužine i veličine, ociela, žute miedi (otuna), olova, bakra (rama) kositra (cinka), željeznice prosto i fino radjene, orudja za razno zanate i obrte, poljo-djelskog orudju, raznih sprav-vah za kuću i brodove, va-gah decimalnih i stolnih preporučaju

Chevesich i Miloveich

Palazzo Carciotti u Trstu. NB. Sva se domća (tuzemska) roba razašiji slobodna od carine i po najnižih cienah.

Objava.

Častum se upozoriti p. n. obćinstvo, gospodu drugove i tr-govce pokućstva na moje, za Primorje i Dalmaciju jedino skladište mramora iz Belgije

u pločah za pokućstvo itd, kano primjerice mramor iz St. Anno

Grand Mélange St. Anno

Petit Mélange Bleu Belge

Rouge St. Pierre, Leventó,

Brocaille d'Espagne itd.

IVAN B. STELLA Via Zovanzoni Trst.

Podružnica u Trstu c. kr. povli. austrijskog vjeresijskog zavoda

za trgovinu i obrt. NOVCI ZA UKAMAČENJE

u bankah uz 4-dnevni odkaz 3 1/2%, 8-dnevni odkaz 3 1/2%, 30-dnevni odkaz 3 1/2%, u napoledondorih, uz 30-dnevni odkaz 3 1/2%, 3-mjesečni odkaz 3 1/2%, 6-mjesečni odkaz 3 1/2%, OKRUŽNI ODJEL

u bankah 2 1/2%, kamata na svaku svotu a u napoledondorih bez kamatah.

NAPUTNICE za Beč, Prag, Peštu, Brno, Tropolju, Lavov i Rieku, nadalje Zagreb, Arad, Grac, Hermanstadt, Innsbruck, Cljovne, Ljubljana, Salzburg bez troškovah.

KUJNJA i PRODAJA od devizah, efektah, takodjer inovočenje kupovah uz 1/4% provizije.

PREDUJAM na varante uvjeti na spornuzimljenju uz otvor krediti u Londonu ili Pa-rižu 1/2% provizije za 3 mjeseca.

na efekte, 6%, godišnjih kamatah do iznosa od for. 1000; na poveru iznosa glasom posebnoga sporuzimljenja. U Trstu 1. oktobra 1883.

5000 odrezakah sukna (8-4 metrah), u svih bojah za cele muško odjeće, šalje uz pouzeće po 5 for. odrezak. L. Storch u Brnu. Tvar (sukno), koja se nebi dopala, može se zamjeniti.